

Бързи и яростни: Защо ни става лошо в кола?

Новини | Наука | на 29.09.2023 05:00 | от Константина Василева-Славейкова

Защо говорим за това?

Отговаряме на въпроси за возенето в кола и безопасността на пътя.

Коли и играчки, състезания от Формула 1, преследвания във филмите: колите са интересни на много деца. Някои дори карат от малки: блъскащи се колички и може би картинг.

Замислял(а) ли си се обаче какво се случва в мозъка ти, докато се возиш? Науката има интересни обяснения.

Защо понякога ни става лошо в кола?

“Има слаб стомах.” “Не издържа на завои.” Тези изрази намекуват, че само на “слабаците” им става лошо. Това изобщо не е така.

Разбира се, възможно е да си ял(а) развалена храна и стомахът ти да бушува. Но обикновено причините на хората да им прилошава в кола са други. Бързото каране може да се отрази на **равновесието и ориентацията в пространството**. За нея отговаря т.нар. **вестибуларен апарат** във вътрешното ни ухо. При нарушение в него (заради инфекция или други проблеми) може да ни се завие свят.

Има и други причини. В колата очите виждат движещи се обекти. Вътрешното ухо засича движение. Но тялото е в покой. Така **мозъкът получава сигнали, че хем се движиш, хем не се движиш. Това ужасно го обърква!**

Обикновено свикваме с объркването първите пъти, като се возим. Затова на децата е по-вероятно да им се повръща в кола, отколкото на възрастните. Понякога дори след детските години може ни прилошее в кола особено при остри завои. Тогава информацията от очите към мозъка се сменя много рязко. И той пак е объркан защо хем сме в покой, хем в движение.

В природата силен конфликт на **сетивата*** има само в крайни ситуации: например при отравяне. Мозъкът ни пази от тях, като подава команда да изпразним стомаха си. Има логика: ако си приел отрова, трябва да се отървеш бързо от нея. За съжаление, мозъкът използва този план Б дори без отрова. Стига му сетивата да изпратят обезпокоително объркващи сигнали. Затова ти се гади.

На същия принцип работи и морската болест.

Малки трикове: Мозъкът засича, че тялото ти е в покой. Притъпи сигналите, които противоречат на това:

- Не гледай към бързо минаващите неща навън, а към играчка или нещо друго в покой. Или към небето и хоризонта.
- Затвори очи и дишай бавно и дълбоко. Може да си пуснеш музика, за да блокираш шума от движението.

—
***Сетивата** ни предават информация от външния свят навътре към мозъка. Основните са пет: зрение, слух, обоняние (какво помирисваме), вкус, осезание (какво докосваме).

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
/book/3371-barzi-i-yarostni-zashto-ni-stava-losho-v-kola

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©“Вижте” е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

